

II

(Съобщения)

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

**Изисквания и процедура за включване на съоръжения, разположени в трети държави,
в европейския списък на съоръженията за рециклиране на кораби**

Технически указания по Регламент (ЕС) № 1257/2013 относно рециклирането на кораби

(2016/C 128/01)

Целта на настоящите „Технически указания относно изискванията и процедурата за включване на съоръжения, разположени в трети държави, в европейския списък на съоръженията за рециклиране на кораби“ е да бъдат изяснени някои аспекти на Регламент (ЕС) № 1257/2013 („регламента“), който влезе в сила на 30 декември 2013 г. Настоящите указания бяха приети от Европейската комисия след обсъждане с държавите членки и заинтересованите страни.

Съгласно член 15, параграф 4, трета алинея от регламента Европейската комисия „може да издава бележки с технически напътствия с цел улесняване на ... удостоверяване[то]“ на съоръжения за рециклиране на кораби, разположени в трета държава, във връзка с тяхното заявление за включване в европейския списък на съоръженията за рециклиране на кораби („европейски списък“). В настоящия документ се поясняват следните елементи, посочени или към които има позоваване в член 15, параграф 4:

- обектът на удостоверяването, т.е. изискванията по отношение на проектирането, изграждането, експлоатацията, управлението и наблюдението, както и административните изисквания, на които трябва да отговарят съоръженията,
- статутът и квалификацията на субекта, който извършва удостоверяването („независим експерт“),
- процедурата за проверка на съоръженията и последващите прегледи,
- условията за подаване до Европейската комисия на заявлението за включване в европейския списък.

С настоящия документ се предоставят разяснения в съответствие с приложимите разпоредби от Конвенцията от Хонконг, като се вземат предвид съответните насоки на ММО, МОТ и Базелската конвенция. Въпреки че повечето от изискванията в регламента произтичат от Конвенцията от Хонконг, има и някои нови изисквания, за които е нужно разяснение, което не може непременно да се получи от насоките на ММО и други съществуващи насоки.

Настоящите технически указания могат да бъдат актуализирани при необходимост с оглед на опита, придобит при прилагането на регламента. Комисията си запазва правото да публикува допълнителни технически указания по темата, като например относно средносрочните прегледи за потвърждаване на съответствието, предвидени в член 15, параграф 4, първа алинея от регламента.

Настоящият документ отразява становищата на Европейската комисия и като такъв не е правно обвързващ. Обвързващото тълкуване на законодателството на Европейския съюз е от изключителната компетентност на Съда на Европейския съюз („Съда на ЕС“). Становищата, изразени в настоящия документ, не могат да предопределят позицията, която Комисията би заела пред Съда на ЕС.

Съкращения

КХ Конвенция от Хонконг

ММО Международна морска организация

МОТ Международна организация на труда

ТН БК Технически насоки към Базелската конвенция

ПСРК План на съоръжението за рециклиране на кораби

ЛПС Лични предпазни средства

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Общи въпроси относно европейския списък на съоръженията за рециклиране на кораби	3
1.1.	Какво представлява европейският списък на съоръженията?	3
1.2.	Кой може да подава заявление за включване в европейския списък?	3
1.3.	Как се кандидатства за включване в европейския списък?	3
1.4.	Какво следва да се включи в досието към заявлението?	4
1.5.	Кога могат да се подават заявления?	4
1.6.	Как Европейската комисия ще оценява заявленията?	4
1.7.	Как ще бъде изготвен европейският списък?	4
1.8.	Може ли дадено съоръжение да бъде изключено от европейския списък?	4
2.	Изисквания за включване в европейския списък	5
2.1.	Общи изисквания	5
2.1.1.	Какви разрешения и разрешителни са необходими за включване в европейския списък?	5
2.1.2.	Какво трябва да обхваща планът на съоръжение за рециклиране на кораби?	5
2.1.3.	Какво представлява „план за готовност и реагиране в аварийни ситуации“, който отговаря на изискванията?	6
2.1.4.	Какво представляват подходящите системи за управление и наблюдение?	6
2.2.	Изисквания за околната среда	7
2.2.1.	Какво се има предвид под „предотвратяване на вредните въздействия върху околната среда“ и „контрол върху всякакви изтичания, по-специално в приливни зони“?	8
2.2.2.	Какво се има предвид под „непромокаеми подове“ и „ефективни системи за оттичане“?	8
2.2.3.	Какво се има предвид под „затваряне на опасни материали“?	9
2.2.4.	Какво се има предвид под „изградени структури“?	10
2.2.5.	Какво представлява в контекста на регламента управление на отпадъците, което е в съответствие с изискванията?	12
2.3.	Изисквания за здравеопазване и безопасност	14
2.3.1.	Какво се има предвид под „предотвратяване на вредните въздействия върху здравето на човека“?	14
2.3.2.	Какво означава подходящи лични предпазни средства?	15
2.3.3.	Какви са задълженията във връзка с обучението?	15
2.3.4.	Какво представлява съответстващото на изискванията водене на архиви за произшествия, злополуки, професионални заболявания и хронични въздействия?	16
3.	Удостоверяване и проверки	16
3.1.	Какви са основните характеристики на режима на проверки съгласно новия регламент?	16
3.2.	Каква е ролята на независимите експерти?	18
3.3.	Кой може да бъде независим експерт?	18
3.4.	Ще публикува ли Европейската комисия списък на независимите експерти?	18
3.5.	Какви акредитации и квалификации трябва да притежават независимите експерти?	18
3.6.	Може ли Европейската комисия да реши да проверява допълнително дадено съоръжение?	19

1. Общи въпроси относно европейския списък на съоръженията за рециклиране на кораби

1.1. Какво представлява европейският списък на съоръженията?

Член 2, параграф 1: „Настоящият регламент [...] се прилага за кораби, плаващи под знамето на държава членка“.

Член 6, параграф 2, буква а): „Корабособствениците следят предназначенията за рециклиране кораби да се рециклират само в съоръжения за рециклиране на кораби, които са включени в европейския списък“.

Член 16, параграф 1, буква б): „Комисията приема актове за изпълнение с цел съставяне на европейски списък на съоръженията за рециклиране на кораби, които [...] са разположени извън Съюза и чието включване е въз основа на преценка на информацията и подкрепящите доказателства, представени или събрани в съответствие с член 15“.

Съгласно член 16, параграф 1, буква б) от регламента Европейската комисия ще изготви списък („европейски списък“) на съоръженията за рециклиране на кораби, които отговарят на изискванията на регламента. Европейският списък ще включва както съоръжения, разположени в ЕС, така и съоръжения, разположени извън ЕС.

Съгласно регламента (член 2, параграф 1 относно обхвата и член 6, параграф 2, буква а) относно общите изисквания за корабособствениците) собствениците на кораби, плаващи под знамето на държава — членка на ЕС, изпращат своите кораби за разглобяване само в съоръжения, включени в европейския списък.

1.2. Кой може да подава заявление за включване в европейския списък?

Член 15, параграф 1: „Дружество за рециклиране на кораби, което притежава съоръжение за рециклиране на кораби, разположено в трета държава и което възнамерява да рециклира кораби, плаващи под знамето на държава членка, подава заявление до Комисията за включване на посоченото съоръжение за рециклиране в европейския списък.“

Процедурата за включване на съоръженията в списъка зависи от географското им местоположение. Съоръженията, разположени в ЕС, ще бъдат включени от техните съответни национални компетентни органи, които след това ще изпратят своите национални списъци на Европейската комисия за директно включване в европейския списък. За съоръженията, разположени извън ЕС, ще трябва да се подаде заявление до Европейската комисия.

Въпреки че практическите условия за включване в националните списъци се определят от всяка държава членка, съгласно регламента се изисква съоръженията, разположени във и извън ЕС, да отговарят на едни и същи експлоатационни изисквания, посочени в член 13 от регламента.

1.3. Как се кандидатства за включване в европейския списък?

Член 15, параграф 1: „Дружество за рециклиране на кораби, което притежава съоръжение за рециклиране на кораби, разположено в трета държава и което възнамерява да рециклира кораби, плаващи под знамето на държава членка, подава заявление до Комисията за включване на посоченото съоръжение за рециклиране в европейския списък.“

Съгласно регламента дружество за рециклиране на кораби, което притежава съоръжение за рециклиране на кораби (СРК), разположено извън ЕС, и което възнамерява да рециклира кораби, плаващи под знамето на държава — членка на ЕС, подава заявление до Комисията за включване на това съоръжение за рециклиране на кораби (СРК) в европейския списък.

Заявлението следва да се изпрати по електронен път до env-ship-recycling@ec.europa.eu, а две копия на хартиен носител следва да се изпратят по пощата ⁽¹⁾ на следния адрес:

European Commission
Waste Management and Recycling unit
Directorate-General for the Environment
Avenue de Beaulieu 9, BU5/107
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Европейската комисия ще изпрати на дружеството за рециклиране на кораби писмено потвърждение за получаване на документите, като заедно с това ще посочи приблизителен срок за вземане на решение относно заявлението. След това Европейската комисия ще изпрати писмено уведомление за решението за включване или не на съоръжението за рециклиране на кораби (СРК) в европейския списък, за което е подадено заявление.

⁽¹⁾ Обемни документи, като например планът на съоръжението за рециклиране на кораби, могат да се изпращат само по електронна поща.

1.4. Какво следва да се включи в досието към заявлението?

Член 15, параграф 2: „Заявлението, посочено в [член 15], параграф 1, се придружава от доказателства, че въпросното съоръжение за рециклиране на кораби отговаря на изискванията, формулирани в член 13, за да извършва рециклиране на кораби и да бъде включено в европейския списък в съответствие с член 16.“

Съгласно член 15 от регламента дружеството за рециклиране на кораби трябва да приложи към заявлението досие с доказателства, че съоръжението отговаря на изискванията на регламента. Досието следва да включва:

1. попълнен формуляр относно „информацията и документацията, свързана със заявление за включване в европейския списък на съоръженията за рециклиране на отпадъци“, заедно с подкрепящи документи, както е предвидено в Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2398 на Комисията относно информацията и документацията, свързана със заявление за включване на разположено в трета държава съоръжение в Европейския списък на съоръжения за рециклиране на кораби⁽²⁾;
2. копие на удостоверението на съоръжението за рециклиране на кораби, издадено от независим експерт (съгласно образеца в приложение 1 към настоящия документ);
3. копие на плана на съоръжението за рециклиране на кораби.

Всички документи трябва да бъдат изготвени на английски език или да бъдат придружени от превод на английски, френски или немски език.

1.5. Кога могат да се подават заявления?

Заявления могат да се подават по всяко време. След като европейският списък бъде публикуван, той ще се актуализира редовно, за да се включат съоръженията, чието заявление е било успешно, и за да се изключат съоръженията, които вече не отговарят на изискванията на регламента (вж. отговора на въпроса в точка 1.8 по-долу).

С цел да се включи дадено съоръжение преди края на 2016 г., заявлението и досието към него следва да се изпратят преди 1 юли 2016 г., петък.

1.6. Как Европейската комисия ще оценява заявленията?

Европейската комисия (Генерална дирекция „Околна среда“) ще оценява получените заявления за съоръжения за рециклиране на кораби, разположени извън ЕС, въз основа на изискванията в регламента. Ще бъдат разглеждани само заявления, чиито досиета съдържат пълната документация. В случай че досието към заявлението не е пълно, липсващият(ите) елемент(и) ще бъде(ат) изискан(и) от дружеството.

1.7. Как ще бъде изготвен европейският списък?

Европейският списък ще бъде изготвен и актуализиран чрез приемането на *актове за изпълнение* по смисъла на член 291 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Предложенията за включване в европейския списък ще бъдат разглеждани от Комитета за регулиране на рециклирането на кораби, който е съставен от представители на държавите членки и който ще дава своето становище съгласно процедурата по разглеждане, определена в член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011⁽³⁾.

Съгласно член 16, параграф 2 от регламента Европейската комисия публикува европейския списък не по-късно от 31 декември 2016 г. Той се разделя на два подписа, включващи съответно съоръженията за рециклиране на кораби, разположени в ЕС, и тези, разположени извън ЕС.

Европейският списък ще бъде публикуван в Официален вестник на Европейския съюз и на уебсайта на Европейската комисия. Европейският списък ще бъде актуализиран редовно, за да се включват или изключват съоръжения за рециклиране на кораби, когато е уместно.

1.8. Може ли дадено съоръжение да бъде изключено от европейския списък?

Член 16, параграф 4, буква б): „Комисията приема актове за изпълнение с цел редовно актуализиране на европейски списък [...] за изключване на съоръжение за рециклиране на кораби от европейския списък, когато: i) съоръжението за рециклиране на кораби престане да отговаря на изискванията, установени в член 13; или ii) актуализираното доказателство не е представено най-късно до три месеца преди изтичането на петгодишния период, установен в параграф 3 от настоящия член.“

⁽²⁾ ОВ L 332, 18.12.2015 г., стр. 145.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

Да. В случай че Европейската комисия установи, че дадено съоръжение вече не отговаря на изискванията на регламента, ще бъде стартирана процедура за изключване на съоръжението от европейския списък. На дружеството за рециклиране на кораби, което е обект на процедурата, ще бъде предоставена възможност да се защити и да отговори на всички въпроси, повдигнати от Европейската комисия.

За изключването на разположено в трета държава съоръжение от европейския списък ще се изисква също приемане на акт за изпълнение чрез процедурата, описана в отговора на въпроса в точка 1.7.

Въпреки че решението за изключване на съоръжение от европейския списък е окончателно, нищо не пречи на дружеството впоследствие отново да подаде заявление за включване на съоръжението ѝ в списъка.

2. Изисквания за включване в европейския списък

В този раздел се разглеждат различните изисквания, предвидени в регламента, за съоръженията за рециклиране на кораби, за които се желае да рециклират кораби от ЕС. За по-голяма яснота различните изисквания са групирани в три глави (обща изисквания, изисквания по отношение на опазването на околната среда и изисквания по отношение на здравето и безопасността). Някои изисквания могат да бъдат да бъдат отнесени към няколко глави, тъй като те биха могли да служат за няколко цели. Когато случаят е такъв, изискванията са описани според основния въпрос, за който се отнасят.

2.1. Общи изисквания

2.1.1. Какви разрешения и разрешителни са необходими за включване в европейския списък?

Член 13, параграф 1, буква а): Съоръжението за рециклиране на кораби трябва „да има разрешение от своите компетентни органи да извършва дейност по рециклиране на кораби“.

Първостепенно изискване за включване на съоръжение в европейския списък е то да има разрешение да рециклира кораби, предоставено от компетентните органи на неговата собствена държава. Европейската комисия няма да включва в списъка съоръжения, които не са получили разрешение от своите собствени национални органи да извършват тази дейност. В случай че националното разрешение за рециклиране на кораби бъде отнето от дадено включено съоръжение, това съоръжение трябва да бъде изключено от европейския списък. Европейската комисия може да се свърже със съответните органи директно, за да провери дали документът(ите) за разрешението, представен(и) с досието към заявлението, е(са) истински.

За целите на регламента условията за разрешаване, обхванати от член 13, параграф 1, буква а), зависят от правото на държавата, където се намира съоръжението.

Ако съответният(ите) компетентен(ни) орган(и) не издава(т) специално разрешително, лиценз или разрешение за извършване на рециклиране на кораби, заявителят ясно посочва това в заявлението си и представя други съответни разрешителни, лицензи или разрешения, свързани с дейностите на дружеството.

2.1.2. Какво трябва да обхваща планът на съоръжение за рециклиране на кораби?

Член 13, параграф 1, буква д): Съоръжението за рециклиране на кораби трябва „да изготви план на съоръжението за рециклиране на кораби“.

Планът на съоръжението за рециклиране на кораби (ПСРК) е основен документ, въведен с Конвенцията от Хонконг и включен в регламента. Анализът на съдържанието на плана на съоръжението за рециклиране на кораби ще позволи на Комисията да провери съответствието със съществените изисквания на регламента. При представянето на доказателства за съответствие с изискванията на регламента се препоръчва позоваване на съответните части от плана на съоръжението за рециклиране на кораби.

Както е посочено в Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби ⁽⁴⁾, „планът на съоръжението за рециклиране на кораби (ПСРК) се приема от управителния съвет или подходящ управителен орган на дружеството за рециклиране [...]. Изключително важно е [...] в плана на съоръжението за рециклиране на кораби (ПСРК) да се опишат напълно дейностите и процедурите, които са въведени в съоръжението за рециклиране на кораби за гарантиране на съответствието с Конвенцията“. Освен това в плана на съоръжението за рециклиране на кораби (ПСРК) следва напълно да се опишат дейностите и процедурите, които са въведени в съоръжението за рециклиране на кораби за гарантиране на съответствието с регламента, когато той допълва изискванията на Конвенцията от Хонконг (КХ) (вж. по-специално въпросите в точка 2.2 по-долу относно специфичните изисквания).

Препоръчителният формат на плана на съоръжението за рециклиране на кораби (ПСРК) е представен в допълнение 1 към Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби ⁽⁵⁾.

⁽⁴⁾ ММО, Резолюция МЕРС.210(63), приета на 2 март 2012 г., Насоки за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби от 2012 г., стр. 7—36.

⁽⁵⁾ Резолюция МЕРС.210(63) на ММО, допълнение 1, стр. 37.

2.1.3. Какво представлява „план за готовност и реагиране в аварийни ситуации“, който отговаря на изискванията?

Член 13, параграф 1, буква з): Съоръжението за рециклиране на кораби трябва „да създаде и поддържа план за готовност и реагиране в аварийни ситуации“.

В указанията, дадени в раздел 3.3.5 от Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби, както и в раздели 4.6 и 16 от ръководството на МОТ ⁽⁶⁾ и раздели 4.5 и 6.2 от Техническите насоки за екологосъобразно управление на пълно и частично демонтиране на кораби към Базелската конвенция (наричани по-нататък „ТН БК“ ⁽⁷⁾), е описано как да се разработи план за готовност и реагиране в аварийни ситуации (ПГРАС).

Освен това подходящият план на съоръжението за рециклиране на кораби отразява текущото състояние на организацията на съоръжението за рециклиране и той се съобщава на всички работници в съоръжението, включително на персонала и служителите на външни изпълнители, наети за кратък период от време.

2.1.4. Какво представляват подходящите системи за управление и наблюдение?

Член 13, параграф 1, буква г): Съоръжението за рециклиране на кораби трябва „да създаде системи за управление и наблюдение, процедури и техники, които имат за цел предотвратяване, намаляване, свеждане до минимум и, доколкото е практически възможно, премахване на: i) рисковете за здравето на работниците и на населението в близост до съоръжението за рециклиране на кораби и ii) неблагоприятното въздействие върху околната среда, причинено от рециклирането на кораби“.

Системите за управление и наблюдение обхващат отпадъците и опасните материали, щетите върху околната среда, причинени от дейността по рециклиране на кораби като цяло, както и грижите за безопасността и здравето. Тези системи подпомагат прилагането на процедури и техники, които имат за цел предотвратяване, намаляване, свеждане до минимум и, доколкото е практически възможно, премахване на рисковете за здравето и неблагоприятното въздействие върху околната среда.

Системите за управление и наблюдение служат за контрол на изпълнението на процедурите и условията, описани в плана на съоръжението за рециклиране на кораби (ПСРК). Те се прилагат за целия процес: от приемането на кораба за рециклиране до управлението на отпадъците ⁽⁸⁾ (ако се извършва в съоръжението за рециклиране на кораби). Това включва, но не само, оценяване на опасностите на борда на кораба (включително въз основа на инвентарния опис на опасните материали и свидетелството за годност за рециклиране), определяне и спазване на всички правни изисквания за корабите, които ще се рециклират, извършване на процеса на рециклиране на кораби по безопасен и екологосъобразен начин (включително съхранение и управление на материалите и отпадъците, които се намират на борда на кораба и получени при процеса на рециклиране на кораба), предлагане на необходимото обучение и извършване на проверки на документацията за целия процес.

а) Системи за управление и наблюдение на околната среда

В контекста на регламента указанията от Техническите насоки към Базелската конвенция (ТН БК) за разработването и прилагането на системи за управление на околната среда ⁽⁹⁾ са подходящ международен източник във връзка с член 13, параграф 1, буква г) по отношение на неблагоприятното въздействие върху околната среда.

Съгласно Насоките на ММО ⁽¹⁰⁾ относно наблюдението на околната среда програмата за наблюдение на околната среда обхваща „възможните отрицателни въздействия по време на рециклирането на кораби [които могат да] се разделят на четири основни категории: изпускане на опасни материали в почвата и утайки; изпускане на опасни материали във водата; емисии на опасни материали във въздуха; и шум/вибрации“. Излагането на високи температури е друго възможно въздействие, което трябва да се вземе под внимание.

В Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби се посочва също така, че „програмата за наблюдение [...] трябва да бъде специфична за съоръжението, като тя трябва да бъде съобразена с характеристиките на съоръжението, като например използване на сухи докове, вълнолози/кейове и/или парцели за рециклиране при границата между сушата и морето, и тя трябва да отчита химичните, биологичните и физическите промени в околната среда около съоръжението за рециклиране на кораби“. „При програмата за наблюдение [...] следва да се използват добре утвърдени стандарти за вземане на проби и анализ на съответните параметри на околната среда“.

⁽⁶⁾ МОТ, „Безопасност и здраве при демонтиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция, 2004 г.“ (наричано по-нататък „РБЗ на МОТ“), раздел 4.6, стр. 32 и раздел 16, стр. 128—133.

⁽⁷⁾ Базелска конвенция, Технически насоки за екологосъобразно управление на пълно и частично демонтиране на кораби (наричани по-нататък „ТН БК“), раздел 4.5, стр. 63—64 и раздел 6.2, стр. 84—88.

⁽⁸⁾ Вж. въпроса и отговора в точка 2.2.5 за повече подробности относно изискванията за управление на отпадъците съгласно регламента.

⁽⁹⁾ Технически насоки към Базелската конвенция, раздел 6.2, стр. 85—87.

⁽¹⁰⁾ Резолюция МЕРС.210(63) на ММО, раздел 3.4.1, стр. 24.

б) Системи за управление и наблюдение на безопасността и здравето

Всеобхватните системи за управление и наблюдение, които имат за цел предотвратяване, намаляване, свеждане до минимум и, доколкото е практически възможно, премахване на рисковете за здравето на съответните работници и на населението в близост до съоръжението за рециклиране на кораби, причинени от рециклирането на кораби, се считат, че обхващат два съществени елемента по смисъла на ръководството на МОТ:

а) в съоръжението са внедрени системи за управление на безопасните и здравословните условия на труд ⁽¹¹⁾;

б) работниците имат правата, посочени в ръководството на МОТ ⁽¹²⁾, които им позволяват да поемат отговорност и в крайна сметка да допринасят за подобряване на системите за управление на здравето и безопасността.

В ръководството на МОТ ⁽¹³⁾ се приема, че работодателите „предприемат мерки за установяване и периодично оценяване на опасностите и рисковете за безопасността и здравето, произтичащи от опасни фактори на околната среда на всяко постоянно или временно работно място в резултат на използването на различни дейности, инструменти, машини, оборудване и вещества“ и „прилагат подходящи превантивни и защитни мерки, които са необходими за предотвратяването на тези опасности или рискове или за ограничаването им до най-ниското разумно и практически възможно ниво, в съответствие с националните закони и подзаконови актове“.

В Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби се доизяснява ролята на дружеството за рециклиране на кораби, което трябва да извършва „оценки на опасностите на работното място с цел да се определи правилният подход за увеличаване в максимална степен на безопасността на работниците. Отговорността за оценките на опасностите на работното място се възлага на лице, което е компетентно по специфичните опасности на всяко работно място. Препоръчително е оценките да се извършват от екип от служители, включващи компетентното лице, представител на ръководството и работници с подходящото ниво на експертен опит“ ⁽¹⁴⁾.

Съгласно член 3, параграф 3 от регламента „компетентно лице може да бъде обучен работник или ръководен служител, който може да разпознае и оцени професионални и други рискове и излагане на работниците и служителите на въздействието на потенциално опасни материали или небезопасни условия в дадено съоръжение за рециклиране на кораби, и който е в състояние да посочи необходимите защитни средства и предпазните мерки, които трябва да се вземат, за да се премахнат или намалят тези рискове и излагания на въздействия“.

Вторият елемент на системите за управление на безопасността и здравето се отнася до необходимостта дружеството за рециклиране на кораби да гарантира предоставянето на информация на работниците, тяхното участие и получаването на обратна информация от тях с оглед на подобряване на безопасността. В Ръководството на МОТ ⁽¹⁵⁾ е включен списък на съответните права на работниците. Те варират от правото да уведомят компетентния орган за рискове за безопасността до правото на подходящо медицинско лечение или правото да избират свои представители съгласно националните закони и подзаконови актове и практика. При всички случаи дружеството за рециклиране на кораби предприема необходимите мерки, за да гарантира предоставянето на информация на работниците, тяхното участие и получаването на обратна информация от тях по въпросите на здравето и безопасността.

Може да се счита, че се извършва наблюдение на параметрите относно здравето и безопасността, ако дружеството за рециклиране на кораби е приложило съответното Ръководство на МОТ ⁽¹⁶⁾. В Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби се посочва освен това, че в съоръжението следва да са въведени „процедури за наблюдение на излагането на въздействия и за медицинско наблюдение“ ⁽¹⁷⁾.

2.2. Изисквания за околната среда

Настоящият раздел се основава главно на раздел 3 от Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби от 2012 г. Взаимствани са указания и от следните публикации:

— част II от Ръководството на МОТ за безопасност и здраве при демонтиране на кораби ⁽¹⁸⁾,

⁽¹¹⁾ МОТ, „Безопасност и здраве при демонтиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция“ (РБЗ на МОТ), стр. 28—33.

⁽¹²⁾ МОТ, „Безопасност и здраве при демонтиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция“ (РБЗ на МОТ), стр. 21—23.

⁽¹³⁾ МОТ, „Безопасност и здраве при демонтиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция“ (РБЗ на МОТ), раздел 3.4.2, стр. 19 и приложение III, стр. 155—172.

⁽¹⁴⁾ Резолюция МЕРС.210(63) на ММО, раздел 3.3.3.

⁽¹⁵⁾ МОТ, „Безопасност и здраве при демонтиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция“ (РБЗ на МОТ), раздел 3.6, стр. 21—23.

⁽¹⁶⁾ МОТ, „Безопасност и здраве при демонтиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция“ (РБЗ на МОТ), приложение I (Наблюдение на здравето на работниците), раздели 2 и 3, стр. 147—150, и приложение II (Наблюдение на работната среда), стр. 152—154.

⁽¹⁷⁾ Резолюция МЕРС.210(63) на ММО, раздел 3.3.4.11, стр. 21.

⁽¹⁸⁾ МОТ, „Безопасност и здраве при демонтиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция“ (РБЗ на МОТ), част II, стр. 47—140 (с изключение на раздели 14 и 16, позоваване на които е направено в следващата глава от настоящите насоки).

- раздел 5 от Техническите насоки за екологосъобразно управление на пълното и частично демонтиране на кораби към Базелската конвенция ⁽¹⁹⁾,
- Ръководство на Секретариата на Базелската конвенция за компетентните органи на съоръженията за рециклиране на кораби („Ръководство на Секретариата на Базелската конвенция (СБК) от 2013 г.“) ⁽²⁰⁾.

По-специално в настоящия раздел се потвърждава, че „за прилагането на принципи за екологосъобразно управление и спазването на разпоредбите за рециклиране на кораб ще се изисква поне частично разработване на подходяща инфраструктура“ ⁽²¹⁾. От отговорите, предоставени на въпросите в точки 2.2.1—2.2.3, следва, че по отношение на експлоатацията прехвърлянето на елементи от кораба към непромокаемия под на съоръжението се извършва така, че елементите да не влизат в контакт с морето, приливната зона или друга промокаема повърхност като пясък или чакъл ⁽²²⁾.

2.2.1. Какво се има предвид под „предотвратяване на вредните въздействия върху околната среда“ и „контрол върху всякакви изтичания, по-специално в приливни зони“?

Член 13, параграф 1, буква е): Съоръжението за рециклиране на кораби трябва „да предотвратява вредните въздействия върху здравето на човека и околната среда, включително да демонстрира контрол върху всякакви изтичания, по-специално в приливни зони“.

Важни указания за предотвратяването на вредните въздействия върху околната среда са дадени в Насоките на ММО за предотвратяване на вредните въздействия върху околната среда ⁽²³⁾. Указания за това кои дейности за предотвратяване на вредните въздействия се считат за подходящи са дадени също и в Техническите насоки към Базелската конвенция (ТН БК) ⁽²⁴⁾.

Чрез изискването, съгласно което съоръжението за рециклиране на кораби трябва „да предотвратява вредните въздействия върху здравето на човека и околната среда“, в регламента се поставя акцент върху предотвратяването. При съоръжението, което е „проектирано, конструирано и експлоатирано по безопасен и екологосъобразен начин“ ⁽²⁵⁾, са налице както мерки, така и инфраструктура за предотвратяване на изтичания в околната среда.

Освен това се изисква съоръжението да „демонстрира контрол върху всякакви изтичания“, т.е. да се докаже, че то може да предотвратява, а когато предотвратяването е неуспешно, въпреки че проектирането, изграждането и експлоатацията отговарят на изискванията, че то може да реагира на всякакъв вид изтичания (разливи, емисии във въздуха и др.) и да ги ограничава.

Примерите за системи за контрол включват, но не само: предварителна оценка на замърсителите, които остават на борда на кораба, екипи за бързо реагиране, плаващи баражи за поглъщане на нефтени разливи, плаващи баражи за задържане на нефтени разливи ⁽²⁶⁾, канали за оттичане и непромокаеми подове (допълнителни подробности за последните съоръжения са дадени в отговора към следващия въпрос).

Под приливна зона се разбира зоната между най-ниското и най-високото ниво на прилива. Въпреки че трябва да се обърне внимание на всеки участък на съоръжението, приливните зони са посочени конкретно в регламента, тъй като те представляват специфични предизвикателства, когато става дума за контрол върху изтичанията, поради непрекъснатото променящите се условия в резултат на приливите.

2.2.2. Какво се има предвид под „непромокаеми подове“ и „ефективни системи за оттичане“?

Член 13, параграф 1, буква ж), подточка i): Съоръжението за рециклиране на кораби трябва „да гарантира безопасно и екологосъобразно управление и съхранение на опасните материали и отпадъците, включително [...] извършване на манипулации с опасни материали и отпадъци, получени в процеса на рециклиране на кораба, само върху непромокаеми подове с ефективни системи за оттичане“.

⁽¹⁹⁾ Технически насоки към Базелската конвенция (ТН БК), раздел 5, стр. 66—83.

⁽²⁰⁾ Секретариат на Базелската конвенция, Ръководство за компетентните органи на съоръженията за рециклиране на кораби, 4.8.2013 г.

⁽²¹⁾ Ръководство на Секретариата на Базелската конвенция от 2013 г., стр. 13.

⁽²²⁾ Тъй като блоковете представляват не само „отпадъци, получени в процеса на рециклиране на кораба“, но също така обикновено при тях има голям риск да са покрити с нефтени остатъци и/или частици от боя и покрития, образувани при процеса на рязане, те не могат да се изхвърлят и/или да се остъргват при приливната зона или други промокаеми повърхности, като пясък или чакъл, тъй като тази процедура би довела до нарушение на контрола върху изтичанията (член 13, параграф 1, буква е), затварянето (член 13, параграф 1, буква ж), подточка i) и манипулациите върху непромокаеми подове (член 13, параграф 1, буква ж), подточка ii).

⁽²³⁾ Резолюция МЕРС.210(63) на ММО, раздел 3.4.4, стр. 33—36.

⁽²⁴⁾ Технически насоки към Базелската конвенция (ТН БК), стр. 81—83.

⁽²⁵⁾ Член 13, параграф 1, буква б) от регламента.

⁽²⁶⁾ Видът на плаващия бараж за задържане на нефтени разливи, който ще се използва, зависи от местоположението и условията на съоръжението за рециклиране на кораби. Може да се окаже, че са необходими две нива на задържане особено в съоръжения, където корабите се изтеглят на сушата чрез своята собствена мощност, причинявайки евентуално проникване на замърсени отточни води в морето: първи слой от сорбентни плаващи баражи за задържане на нефтени разливи, разположени около кораба, който се демонтира, и втори, по-постоянен слой от несорбентни крайбрежни или океански баражи.

Съгласно регламента се изисква манипулациите с „опасни материали“, както и с „отпадъци, получени в процеса на рециклиране на кораба“, да се извършват *„само върху непромокаеми подове с ефективни системи за оттичане“*.

„Извършване на манипулации“ е много широко понятие, което надхвърля операциите за управление на отпадъци. Тази дейност започва с разрязването/отделянето на елементи от кораба и включва сортирането и превозването на опасни материали и отпадъци, получени в процеса на рециклиране на кораба.

Всички елементи, отделени от кораба, включително големите блокове, представляват или „опасни материали“, или „отпадъци, получени в процеса на рециклиране на кораба“.

„Подове“ означава непрекъснати, равни и поддържащи повърхности. „Непромокаеми подове“ са подове, които не позволяват преминаването на флуиди през тях. По този начин се отчита необходимостта не само да се задържат опасни флуиди, но също така да се предотвратява възможността за изтичането на опасни материали в околната среда. Стоманата на самия кораб може да се счита за непромокаем под в контекста на регламента, ако са изпълнени определени условия (вж. по-долу) или в случай на плаващи докове.

В контекста на регламента под „ефективни системи за оттичане“ се разбира канализация, свързана към пречиствателна станция (независимо дали е при обекта или е обща/общинска), или както е определено в Ръководството на Секретариата на Базелската конвенция от 2013 г. „проста инфраструктура (например бетонна основа), която действа като бариера срещу изтичането на замърсяващи материали. Трябва да има канализация за замърсителите и възможност за периодично почистване на каналите за оттичане например чрез монтиране на подвижни решетки над тях“⁽²⁷⁾. Обемът на системите за оттичане трябва да се определи въз основа на метеорологичните данни (например валежи), възможния обем на разливите, видовете разливи, площта на непромокаемия под и проникването на външни води.

Тъй като манипулациите с опасни материали и с отпадъци, получени в процеса на рециклиране на кораба, следва да се извършват *„само“* върху непромокаеми подове, всеки път, когато се отделя елемент от кораба, той не трябва да влиза в контакт с подове, които не са непромокаеми, като например пясък. Той обаче може да бъде повдигнат (например с кран) и спуснат върху непромокаем под.

Вътрешността на самия кораб може да се счита като непромокаем под в контекста на регламента, ако:

- а) корпусът е уплътнен, целостта на дъното на корпуса е анализирана и не е нарушена;
- б) вредните вещества, които падат от плавателния съд по време на операциите по рязане, се контролират, както е посочено в отговора на въпроса в точка 2.2.1, например събират се и се управляват по екологосъобразен начин;
- в) преди извършването на всяка дейност, която представлява опасност за околната среда, от корпуса на кораба до брега/кея се разполагат плаващи баражи за задържане на нефтени разливи и в непосредствена близост трябва да има нефтосъбиратели;
- г) блоковете се повдигат по безопасен начин към зоните за рязане с непромокаем под;
- д) изпускането на люспи от боя и токсични покрития в морето/промокаема повърхност се контролира, както е посочено в отговора на въпроса в точка 2.2.1;
- е) веднага, след като това стане възможно, остатъците от дъното на самия кораб се прехвърлят върху участъци от непромокаемия под по безопасен и екологосъобразен начин — например чрез използване на кранове, шейни или греди, свързани с лебедки, за да може разрязването на дъното да се извърши над непромокаем под с ефективна система за оттичане, включително над плаваща конструкция, като плаващ сух док, баржа с плосък таван или еквивалентно съоръжение с ефективна система за оттичане.

2.2.3. Какво се има предвид под „затваряне на опасни материали“?

Член 13, параграф 1, буква ж), подточка и): Съоръжението за рециклиране на кораби трябва „да гарантира безопасно и екологосъобразно управление и съхранение на опасните материали и отпадъците, включително: и) затваряне на всички опасни материали, които се намират на борда по време на процеса на рециклиране на кораба, за да се предотврати всякакво изпускане на тези материали в околната среда“.

Съгласно регламента се изисква „затваряне на всички опасни материали“ по всяко време („по време на процеса на рециклиране на кораба“) ⁽²⁸⁾ с цел да се предотврати „всякакво изпускане [...] в околната среда“. Това означава, че всички опасни материали се отстраняват от кораба и се събират, съхраняват, превозват и обезвреждат без да влизат в пряк контакт с околната среда или работниците (например контакт с голи ръце, пряк контакт с дихателните пътища и др.). В отговора на този въпрос са разгледани отстраняването, събирането и съхранението на опасни материали, а в отговора на въпроса в точка 2.2.5 са разгледани аспекти, свързани с управлението на отпадъци.

⁽²⁷⁾ Ръководство на Секретариата на Базелската конвенция от 2013 г., стр. 14.

⁽²⁸⁾ „затваряне на всички опасни материали“, „по време на целия процес на рециклиране на кораби“ (член 13, параграф 1, буква ж), подточка и).

В Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби, както и в раздел 4.2 (Определяне на потенциалните замърсители и предотвратяване на изпусканията), раздел 5.3 (Проектиране и изграждане) и раздел 5.4 (Експлоатация) от Техническите насоки към Базелската конвенция (ТН БК) са посочени съответните мерки за извършване на манипулации със специфични материали, по-специално:

- дейности за отстраняване на азбест, които се извършват на борда на кораба ⁽²⁹⁾,
- дейности за отстраняване на азбест, които се извършват извън самия кораб ⁽³⁰⁾,
- бои и покрития по корпуса на кораба ⁽³¹⁾ (използването на специален дихателен апарат, което е препоръчано в Техническите насоки към Базелската конвенция (ТН БК), всъщност е разгледано в член 13, параграф 1, буква и) от регламента),
- течни отпадъци ⁽³²⁾.

Другите елементи, които трябва да се вземат под внимание в този контекст, включват:

- а) мерките, осигуряващи нива на защита, еквивалентни на тези, определени в Директива 2009/148/ЕО от 30 ноември 2009 г. относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозиция на азбест по време на работа ⁽³³⁾, се прилагат за дейности, при които работниците отстраняват азбест. В нея се описват мерките, които трябва да се предприемат от работодателя на работниците, когато има вероятност да се надвиши единичната максимална гранична стойност за концентрацията на азбест във въздуха от 0,1 влакна на см³, измерена като средна стойност за осемчасов референтен период (TWA);
- б) препоръчва се използването на издигнати цистерни за съхраняването на нефтени остатъци, тъй като това ще улесни задачата на независимия експерт, когато проверява дали под тях затварянето е било успешно.

2.2.4. Какво се има предвид под „изградени структури“?

Член 13, параграф 1, буква в): Съоръжението за рециклиране на кораби трябва да „функционира от изградени структури“.

Съгласно регламента се изисква съоръженията да функционират от *изградени структури*. Целта на *изградените структури* е да се даде възможност за безопасни и екологосъобразни операции за рециклиране на кораби, като се гарантират безопасността на работниците, контролът върху изтичането, затварянето на опасни материали и непромокаема основа за опасните материали и за отпадъците, получени в процеса на рециклиране на кораба.

Изискването за функциониране от *изградени структури* не означава непременно, че съоръжението трябва да бъде напълно изградено, при условие че се постига съответствие с изискванията на регламента. *Изградените структури* могат да се допълнят например с „*машини с верижни колела или с гули, оказващи малък натиск върху земята*“ ⁽³⁴⁾, подвижни утайтелни резервоари и плаващи кранове, когато не е възможно монтирането на неподвижни кранове. Това се прилага по-специално за временни инсталации, при които например временната ограда може да се счита за равностойна на стени, при условие че тя постига сходно ниво на защита. Регламентът не изключва временните инсталации за рециклиране на кораби, при които е монтирано допълнително оборудване към базово съоръжение (например пристанище, кей или вънло), при условие че самото базово съоръжение отговаря на изискванията за проектирането и изграждането в регламента.

В контекста на регламента примерите за *изградени структури* в зоните за рециклиране на кораби, при които се извършва първичното рязане, могат да включват, но не само:

- понтони,
- хелинги и рампи за достъп,
- кейове,
- докове,

⁽²⁹⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.4.3.1, стр. 29 и Технически насоки към Базелската конвенция, стр. 82.

⁽³⁰⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.4.3.1, стр. 30 и Технически насоки към Базелската конвенция, стр. 80.

⁽³¹⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.4.3.4.1, стр. 32 и Технически насоки към Базелската конвенция, стр. 82—83.

⁽³²⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.4.3.5 *Опасни течности, остатъци и утайки (като нефт, трюмни води и баластни води)*, стр. 32 и Технически насоки към Базелската конвенция, стр. 81.

⁽³³⁾ ОВ L 330, 16.12.2009 г., стр. 28.

⁽³⁴⁾ Ръководство на Секретариата на Базелската конвенция от 2013 г., стр. 17.

- сухи докове,
- подедни съоръжения за кораби,
- конструкции, подобни на мостове (мостове върху рамкови опори),
- канали,
- навеси,
- шлюзове.

Примерите за изградени структури, които осигуряват опора за „неподвижни инсталации“ по смисъла на Ръководството на Секретариата на Базелската конвенция от 2013 г. ⁽³⁵⁾, включват, но не само:

- „неподвижни кранове и други подедни устройства [...], използвани в рамките на техните проектни ограничения (например трябва да се внимава да не се надвиши брутното тегло, което кранът може да повдига)“,
- „лебедки и въжета за безопасно изтегляне на кораба от бреговата линия, докато е в процес на демонтиране“,
- „полти за прехвърляне на течности [с цел] използване на течности от утаителни яли за оттичане“,
- „генератори за осигуряване на електрозахранване за осветлението [с цел] да се даде възможност за по-безопасна работа при условия на ниска осветеност“.

Примерите за изградени структури в зоните на съоръжението за рециклиране на кораби, които са предназначени за вторично рязане, са посочени в съответните насоки към Базелската конвенция и включват, но не само:

- „работни станции за вторично демонтиране и последващо разглобяване на съставни елементи“ и „специално оборудвани работни станции за преработване на опасни и токсични отпадъци“ ⁽³⁶⁾,
- „защитни стени за задържане на изпускания“ ⁽³⁷⁾ и резервоари,
- „стени [...] (дървени, бетонни, стоманени) [...] с достъп от едната страна, който дава възможност за съхраняване и товарене на материали“ ⁽³⁸⁾,
- „временни зони за съхранение на невредни материали и стоманени изделия“ ⁽³⁹⁾,
- „зони за съхранение на напълно обработени съоръжения и материали, които са готови за повторно използване, рециклиране или обезвреждане“ ⁽⁴⁰⁾.

Примерите за изградени структури в контекста на изискванията за здраве и безопасност от регламента включват, но не само:

- „стабилни, равни пътища (проста пътна основа може да се изгради първоначално например с натрошен бетон)“ или „уплътнена пътна основа“, които дават възможност на линейка или пожарна кола да достигнат до кораба и станцията до него ⁽⁴¹⁾ или в случай на сух док, да достигнат до изхода (например асансьор),
- „неподвижни кранове и други подедни устройства [...], използвани в рамките на техните проектни ограничения (например трябва да се внимава да не се надвиши брутното тегло, което кранът може да повдига)“ (вж. по-горе),
- стабилни рампи за излизане,

⁽³⁵⁾ Ръководство на Секретариата на Базелската конвенция от 2013 г., стр. 15.

⁽³⁶⁾ Технически насоки към Базелската конвенция (ТН БК), стр. 68.

⁽³⁷⁾ Ръководство на Секретариата на Базелската конвенция от 2013 г., стр. 16.

⁽³⁸⁾ Вж. бележка под линия 37.

⁽³⁹⁾ Вж. бележка под линия 36.

⁽⁴⁰⁾ Вж. бележка под линия 36.

⁽⁴¹⁾ Съгласно член 13, параграф 1, буква з) от регламента (съоръжението за рециклиране на кораби трябва да осигури бърз достъп за оборудване за реагиране в извънредни ситуации, като например противопожарно оборудване и превозни средства, линейки и кранове, до кораба и до всички места на съоръжението за рециклиране на кораби), съоръжения, при които превозните средства за спешна помощ не могат да паркират до самия кораб („до кораба“) или до рампите за излизане например поради воднисти, нестабилни терени, които не могат да поддържат добре превозните средства, не отговарят на изискванията на регламента.

- допълнителните елементи, посочени в Ръководството на МОТ ⁽⁴²⁾, по-специално снабдяване с питейна вода, местоположение и експлоатационни условия на санитарно-хигиенните съоръжения и гардеробни, както и помещения и съоръжения за храни и напитки,
- допълнителните елементи, посочени в Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби ⁽⁴³⁾: „съоръжения за изтичане, душове, зони за хранене и отдих, тоалетни и съблекални [...] за контрол на излагането на въздействия и за предотвратяване на разпространението на опасни материали“; „санитарно-хигиенни съоръжения, които са лесно достъпни и са разположени така, че те да не са изложени на риск от замърсяване от работното място“; „отделни и подходящи съблекални и санитарно-хигиенни съоръжения, които са предназначени да се ползват изключително от работници, които извършват манипулации с азбест“; „отделни и незатърсени зони за работниците, предназначени да се използват за консултация на храни и напитки или за други видове почивки“.

2.2.5. Какво представлява в контекста на регламента управление на отпадъците, което е в съответствие с изискванията?

Член 13, параграф 1, буква ж), подточка ii): Съоръжението за рециклиране на кораби трябва да гарантира, „че всички отпадъци, получени от дейността по рециклиране на кораба, и техните количества се документират и се прехвърлят само към съоръжения за управление на отпадъци, в т.ч. съоръжения за рециклиране на отпадъци, на които е разрешено да процедира с тяхното третиране, без да застрашават човешкото здраве и по екологосъобразен начин“;

Член 15, параграф 5: „За целите на член 13, що се отнася до съответната операция по оползотворяване или обезвреждане на отпадъци може се допусне, че е налице екологосъобразно управление, единствено когато съоръжението за рециклиране на кораби може да докаже, че съоръжението за управление на отпадъците, което приема отпадъците, ще бъде експлоатирано в съответствие с такива стандарти за опазване на здравето на човека и околната среда, които в общи линии са еквивалентни на приложените международни стандарти и стандарти на Съюза.“

Регламентът включва няколко изисквания по отношение на управлението на опасни и други отпадъци, получени в процеса на рециклиране на кораба.

В зависимост от съоръжението цялото, някаква част или никаква част от оползотворяването или обезвреждането на отпадъци може да се извършва на място. Така например, някои съоръжения за рециклиране на кораби са оборудвани с инсталации за изгаряне; някои съоръжения ще бъдат в състояние да обработят определени потоци отпадъци, но не и други, докато редица съоръжения могат да решат изцяло да изнесат оползотворяването или обезвреждането на отпадъците във външни съоръжения за управление на отпадъци. Регламентът не налага никакъв конкретен режим. В него обаче се изисква дружеството за рециклиране на кораби да може да докаже, че различните потоци отпадъци се третират в съответствие с определени стандарти, без значение къде се извършва оползотворяването или обезвреждането на отпадъците. Затова се препоръчва съоръжението да посочи ясно в своя формуляр за заявление кои потоци отпадъци то е в състояние и има разрешение да рециклира/обезврежда само, и кои потоци отпадъци ще прехвърли към външни съоръжения за управление на отпадъци надолу по веригата.

а) Документация и прехвърляне на отпадъци

Може да се приеме съответствие с частта от член 13, параграф 1, буква ж), подточка ii) относно документацията и прехвърлянето на отпадъци, ако съгласно Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби ⁽⁴⁴⁾ съоръжението установи „процедури за проследяване на опасни материали и отпадъци, докато те се транспортират от съоръжението за рециклиране на кораби до тяхната крайна дестинация, както и за управление и съхранение на документацията, включително и тази на подизпълнителите“.

б) Разрешение за съоръжения за управление на отпадъци надолу по веригата

Съгласно регламента се изисква дружеството за рециклиране на кораби да гарантира, че съоръжението за управление на отпадъците има разрешение да работи, без да застрашава здравето на човека и по екологосъобразен начин. Това изискване отразява Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби ⁽⁴⁵⁾.

⁽⁴²⁾ МОТ, „Безопасност и здраве при демонтиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция“ (РБЗ на МОТ), стр. 138—140.

⁽⁴³⁾ Резолюция МЕРС.210(63) на ММО, раздел 3.4.2.6, стр. 20.

⁽⁴⁴⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.4.2.6, § 3.

⁽⁴⁵⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.2.6: „Когато материали и отпадъци се отстраняват от съоръжението за рециклиране на кораби с цел допълнителна преработка и/или обезвреждане, в ПСРК трябва да се посочат подробни данни за процедурите, които ще бъдат използвани, за да се гарантира, че те се прехвърлят само на съоръжение, на което е разрешено да процедира с тяхното третиране и/или обезвреждане по екологосъобразен начин.“

Съоръжението за управление на отпадъци, обхванато от това изискване, е или:

- част от самото съоръжение за рециклиране на кораби, ако съоръжението за рециклиране на кораби само оползотворява или обезврежда отпадъците,
- или външно съоръжение за управление на отпадъци, ако съоръжението за рециклиране на кораби е изнесло тази част от операциите във външно предприятие,
- или и двете, ако съоръжението за рециклиране на кораби управлява някои потоци отпадъци само и възлага управлението на останалите на външно предприятие.

Разрешението, посочено в изискването, е разрешението, издадено от съответния компетентен орган/органи в държавата, където се намира съоръжението за управление на отпадъци. То включва документацията, свързана с внос/износ на отпадъци и — когато е приложимо — документацията, свързана с предварително информирано съгласие (PIC), в случай че съоръжението за управление на отпадъци се намира в държава, различна от държавата на съоръжението за рециклиране на кораби. Копие на съответните разрешения трябва да бъде приложено към формуляра за заявление, изложен в Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2398 на Комисията относно информацията и документацията, свързана със заявление за включване на разположено в трета държава съоръжение в Европейския списък на съоръжения за рециклиране на кораби.

в) Управление на отпадъците в съоръжението за управление на отпадъци

От съоръжения извън ЕС, кандидатстващи за включване в европейския списък, се изисква да покажат, че съоръжението(ята) за управление на отпадъци спазва(т) стандарти, които в общи линии са еквивалентни на международните стандарти и стандартите на ЕС.

Това изискване не означава пълно съответствие с изискванията на ЕС, произтичащи от нормативни актове, различни от регламента, и други международни стандарти, а по-скоро необходимостта да се гарантира, че изискванията/стандартите, прилагани в съоръжението за управление на отпадъци, гарантират подобно ниво на опазване на здравето на човека и околната среда.

Дружествата заявители следва да подпишат документите, изисквани в Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2398 на Комисията относно информацията и документацията, свързана със заявление за включване на разположено в трета държава съоръжение в Европейския списък на съоръжения за рециклиране на кораби, и да приложат копие от всеки документ, имащ отношение към приложното му поле.

Счита се, че е налице общо съответствие с международните стандарти и стандартите на ЕС, ако следните основни принципи, извлечени от международните стандарти и директивите на ЕС, се прилагат в съоръжението за управление на отпадъци:

— Международни стандарти

Списъкът на съответните насоки, разработени на международно равнище, може да се намери в приложение VIII към Регламент (ЕО) № 1013/2006 относно превози на отпадъци, включително Техническите насоки за екологосъобразно управление на пълно и частично демонтиране на кораби, когато става дума за управление на отпадъците надолу по веригата. Актуализациите на технически насоки, разработени в рамките на Базелската конвенция, могат да бъдат намерени на уебсайта на конвенцията ⁽⁴⁶⁾.

В допълнение страните по Базелската конвенция са приели Рамка за екологосъобразно управление (ЕСУ) на опасни и други отпадъци ⁽⁴⁷⁾. В тази рамка се дава общоприето определение за обхвата на ЕСУ и са посочени например редица ръководни принципи и действия за съоръженията за управление на отпадъци, за да се гарантира ЕСУ.

— Стандарти на Съюза

Стандартите на Европейския съюз за опазване на здравето на човека и околната среда, имащи отношение към съоръженията за управление на отпадъци, са посочени в Рамковата директива на ЕС за отпадъците и в специфичното за отделните потоци отпадъци законодателство на ЕС.

Основните изисквания на Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви ⁽⁴⁸⁾ (известна и като Рамковата директива за отпадъците) обхващат следното:

- Йерархия на отпадъците (член 4): като в приоритетен ред се прилага следната йерархия на дейностите по отпадъците:
 - а) предотвратяване; б) подготовка за повторна употреба; в) рециклиране; г) друго оползотворяване, например за получаване на енергията; и д) обезвреждане.

⁽⁴⁶⁾ За повече информация вж.: <http://www.basel.int/Implementation/TechnicalMatters/DevelopmentofTechnicalGuidelines/AdoptedTechnicalGuidelines/tabid/2376/Default.aspx>

⁽⁴⁷⁾ За повече информация вж.: <http://www.basel.int/Implementation/CountryLedInitiative/EnvironmentallySoundManagement/ESMFramework/tabid/3616/Default.aspx>

⁽⁴⁸⁾ ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3.

- Защита на човешкото здраве и на околната среда (член 13): управлението на отпадъците се извършва, без да се застрашава човешкото здраве, без да се вреди на околната среда, и по-конкретно: а) без риск за водата, въздуха, почвата, растенията и животните; б) без да се предизвиква неудобство чрез шум или миризми; и в) без да се въздейства отрицателно върху природната среда или местата, които са обект на специален интерес.
- Опасни отпадъци (членове 17, 18, 19): опасни отпадъци се съхраняват и обработват при условия, осигуряващи защита за здравето и околната среда. Те при никакви обстоятелства не се смесват с други опасни отпадъци и са опаковани и етикетирани.

В допълнение към основните принципи на Рамковата директива за отпадъците, следните нормативни инструменти на ЕС обхващат стандарти за операции по третиране на отпадъци, свързани с член 15, параграф 5 от регламента:

- Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци ⁽⁴⁹⁾,
- Директива 2000/76/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 декември 2000 г. относно изгарянето на отпадъците ⁽⁵⁰⁾ и актовете за нейното изменение,
- Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността ⁽⁵¹⁾.

И накрая, стандарти за операции по третиране на специфични потоци отпадъци, свързани с член 15, параграф 5 от регламента, са включени в следните нормативни актове на ЕС:

- Директива 96/59/ЕО на Съвета от 16 септември 1996 г. за обезвреждането на полихлорирани бифенили и полихлорирани терфенили ⁽⁵²⁾,
- Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори, и за отмяна на Директива 91/157/ЕО ⁽⁵³⁾,
- Изхвърлянето на отпадъци от електрическо и електронно оборудване следва основните оперативни принципи на Директива 2002/96/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 27 януари 2003 г. относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване ⁽⁵⁴⁾.

2.3. Изисквания за здравеопазване и безопасност

2.3.1. Какво се има предвид под „предотвратяване на вредните въздействия върху здравето на човека“?

Член 13, параграф 1, буква е): Съоръжението за рециклиране на кораби „предотвратява вредните въздействия върху здравето на човека“.

Освен физическите условия (вж. въпрос и отговор 2.2.4 по-горе относно изградени структури), Ръководството на МОТ разглежда широк спектър от оперативни мерки, като се започне от превенцията на най-тежките форми на детски труд или осигуряването на подходящо жилищно настаняване, доколкото жилищното помещение се намира на съоръжението или по друг начин е отговорност на дружеството за рециклиране на кораби, и се стигне до защита на слуха. Тези различни физически и оперативни елементи, взети заедно, съставляват „безопасната експлоатация“, „безопасността на работниците“ и „процедурите и техниките, които имат за цел предотвратяване, намаляване, свеждане до минимум и, доколкото е практически възможно, премахване на рисковете за здравето“, посочени в регламента ⁽⁵⁵⁾.

Може да се приеме, че изискванията, свързани с безопасността, са спазени, ако съоръжението е приложило горепосочените оперативни мерки и, в съответствие с Ръководството на МОТ ⁽⁵⁶⁾, „има планове и процедури за защита на здравето и безопасността на работниците“ и е в състояние да „демонстрира знания и разбиране на приложимите процеси, процедури, закони и подзаконови актове и насоки за безопасност на работниците и здравословни условия на труд“. Съоръжението трябва също така да въведе и поддържа „ефективен план за евакуация, така че целият персонал да се евакуира бързо и безопасно“ ⁽⁵⁷⁾.

⁽⁴⁹⁾ ОВ L 182, 16.7.1999 г., стр. 1.

⁽⁵⁰⁾ ОВ L 332, 28.12.2000 г., стр. 91.

⁽⁵¹⁾ ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17.

⁽⁵²⁾ ОВ L 243, 24.9.1996 г., стр. 31.

⁽⁵³⁾ ОВ L 266, 26.9.2006 г., стр. 1.

⁽⁵⁴⁾ ОВ L 37, 13.2.2003 г., стр. 24.

⁽⁵⁵⁾ Вж. член 13, параграф 1, буква б), член 13, параграф 1, буква г), подточка и) и член 13, параграф 1, буква г), подточка и).

⁽⁵⁶⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.3.1, стр. 11.

⁽⁵⁷⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.3.6 §6, стр. 23.

В допълнение, в съоръжението трябва да работят „един или повече ключови служители, които притежават нивото на обучение и опит, необходимо за ефективно осигуряване на поддържането на безопасни условия по време на експлоатацията на съоръжението за рециклиране на кораби, включително едно или повече компетентни лица за извършване на специфични дейности. В зависимост от размера на съоръжението за рециклиране на кораби и броя на работниците, [съоръжението за рециклиране на кораби може да използва] йерархия на персонала за управление на здравословните и безопасни условия на труд, включително общ ръководител, служители, упражняващи надзор, и общи работници“⁽⁵⁸⁾. В регламента „компетентно лице“ е определено като „лице с подходяща квалификация, обучение и достатъчно знания, опит и умения за изпълнение на конкретната работа“⁽⁵⁹⁾. Това лице „може да бъде обучен работник или ръководен служител, който може да разпознае и оцени професионални и други рискове и излагане на работниците и служителите на въздействието на потенциално опасни материали или небезопасни условия в дадено съоръжение за рециклиране на кораби, и който е в състояние да посочи необходимите защитни средства и предпазните мерки, които трябва да се вземат, за да се премахнат или намалят тези рискове и излагания на въздействия“⁽⁶⁰⁾.

Накрая, Насоките на ММО изрично се позовават на международни конвенции, които са от значение за рециклирането на кораби, включително Конвенцията относно най-тежките форми на детския труд от 1999 г. и Конвенцията относно минималната възраст за приемане на работа от 1973 г. Някои държави, където се извършва рециклиране на кораби, може все още да не са ратифицирали всички тези конвенции. Независимо от това, за целите на съответствието с изискванията на регламента се очаква дружествата за рециклиране на кораби да прилагат на своето собствено равнище различните разпоредби, имащи отношение към здравето и безопасността на работниците, които се съдържат в международните конвенции, посочени в допълнение 4 към Насоките на ММО.

2.3.2. Какво означава подходящи лични предпазни средства?

Член 13, параграф 1, буква и): Съоръжението за рециклиране на кораби следва „да осигури безопасност [...] на работниците, включително да гарантира ползването на лични предпазни средства за операции, изискващи такова ползване“.

Личните предпазни средства (ЛПС) са всяко съоръжение или приспособление, проектирано за носене или държано за лична защита срещу един или повече рискове за здравето или безопасността⁽⁶¹⁾. ЛПС по смисъла на регламента са подробно описани в Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби⁽⁶²⁾ и в Ръководството на МОТ⁽⁶³⁾.

2.3.3. Какви са задълженията във връзка с обучението?

Член 13, параграф 1, буква и): Съоръжението за рециклиране на кораби следва „да осигури [...] обучение на работниците [...]“.

Приема се, че изискванията за обучението са спазени, ако съоръжението е приложило съответното Ръководство на МОТ⁽⁶⁴⁾ и разполага, в съответствие с Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби⁽⁶⁵⁾, с „процедури за обучение, за да се гарантира подходящо ниво на безопасност на работниците и опазване на околната среда. Програмите за обучение трябва да включват всички работници и членове на съоръжението за рециклиране на кораби, включително и персонала и служителите на външните изпълнители, [...] и трябва да определят вида и честотата на обучението.“

По отношение на противопожарната защита и превенция специално внимание е отделено на Насоките на ММО⁽⁶⁶⁾, които гласят, че съоръжението разполага с „процедури за предоставяне на подходящо обучение, инструктаж и информация за всички ръководители и работници [...] за опасностите от пожари, подходящите предпазни мерки, които трябва да бъдат предприети, и използването на пожарогасителна техника, така че по време на всички работни периоди да е на непосредствено разположение адекватно обучен персонал.“ Демонстрирането на съответствие с тези изисквания се постига най-добре, като се спазват съответните Насоки на ММО („Трябва да се поддържат архиви на обученията и ученията/упражненията, включващи информация като вид на обучението/учението, роля на обученото лице, използвано оборудване, продължителност, място, дата и час“).

⁽⁵⁸⁾ Резолюция МЕРС.210(63) на ММО, раздел 3.3.2.

⁽⁵⁹⁾ Член 3, параграф 1, точка 13 от регламента.

⁽⁶⁰⁾ Член 3, параграф 3 от регламента.

⁽⁶¹⁾ Определение в съответствие с Директива 89/686/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 година относно сближаване на законодателствата на държавите членки в областта на личните предпазни средства (ОВ L 399, 30.12.1989 г., стр. 18).

⁽⁶²⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.3.4.10, стр. 21.

⁽⁶³⁾ МОТ, „Безопасност и здраве при демантиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция“ (РБЗ на МОТ), раздел 15, стр. 122—127.

⁽⁶⁴⁾ МОТ, „Безопасност и здраве при демантиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция“ (РБЗ на МОТ), раздел 14, стр. 117—121.

⁽⁶⁵⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.1.2, стр. 8.

⁽⁶⁶⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.3.6 §7, стр. 23.

2.3.4. Какво представлява съответстващото на изискванията водене на архиви за произшествия, злополуки, професионални заболявания и хронични въздействия?

Член 13, параграф 1, буква й): Съоръжението за рециклиране на кораби следва „да създаде архиви за произшествия, злополуки, професионални заболявания и хронични въздействия и, ако това се изисква от компетентните органи, да докладва всички произшествия, злополуки, професионални заболявания и хронични въздействия, които причиняват или имат способността да причиняват рискове за безопасността на работниците, здравето на човека и околната среда“.

Архивите за професионални заболявания и хронични въздействия се получават чрез годишни медицински прегледи, включително най-малко вземане на проби от кръв и урина, както и вземане на проби от косата, ако е възможно. За получаването на информация за произхода на заболяванията и хроничните въздействия е най-добре да се вземат проби от почвата, въздуха и праха.

За осигуряване на пълнота на архивите трябва най-напред да се знае кой работи в съоръжението. В съоръжението се води регистър на самоличността на всички работници, включително на персонала и служителите на външни изпълнители, наети за кратък период от време, и се гарантира, че всеки ден по всяко време е налице списък на всички работници.

Съответствието с член 13, параграф 1, букви и) и й) от регламента предполага също така, че съоръжението следва препоръките на Насоките на ММО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби ⁽⁶⁷⁾ и Ръководството на МОТ ⁽⁶⁸⁾.

Освен това, както е посочено в Ръководството на МОТ, целта на архивите е те действително „да се използват за опазване на здравето на работниците“. Резултатите „са ясно обяснени от професионални медицински работници на съответните работници или на лица по техен избор“, „не се използват за неоправдана дискриминация“, „се предоставят на разположение при поискване от компетентния орган или от всяка друга страна, одобрена едновременно от работодателите и работниците, за да се изготвят съответните здравни статистики и епидемиологични проучвания, при условие че се запазва анонимността“. В Насоките на ИМО за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби допълнително се посочва, че „ако националните изисквания не уточняват период от време, се препоръчва архивите да се съхраняват в продължение на пет години“.

3. Удостоверяване и проверки

3.1. Какви са основните характеристики на режима на проверка съгласно новия регламент?

В член 15, параграф 4 от регламента се въвежда проверка на два етапа и режим на контрол за съоръжения, разположени в трети държави, които желаят да рециклират кораби, плаващи под знамето на държава — членка на ЕС.

Член 15, параграф 4, първа алинея: За да бъдат включени в европейския списък, съответствието на съоръженията за рециклиране на кораби, разположени в трети държави, с изискванията, установени в член 13, се удостоверява чрез проверка на място от независим експерт с необходимите квалификации. Дружеството за рециклиране на кораби представя удостоверението на Комисията, когато подава заявление за включване в европейския списък и на всеки пет години след това при подновяване на включването му в този списък. Първоначалното включване в списъка и последващото подновяване се допълват от средносрочен преглед за потвърждаване на съответствието с изискванията, установени в член 13.

Член 15, параграф 4, втора алинея: Като подават заявления за включване в европейския списък, дружествата за рециклиране на кораби приемат възможността съоръжението за рециклиране на кораби да бъде обект на проверка на място от Комисията или от представители, действащи от нейно име, преди или след включването му в европейския списък, с цел проверка на съответствието с изискванията, установени в член 13. Независимият експерт, Комисията или представителите, действащи от нейно име, си сътрудничат с компетентните органи на третата държава, в която е разположено съоръжението за рециклиране на кораби, за извършването на тези проверки на място.

Първата стъпка (член 15, параграф 4, първа алинея) се изпълнява преди съоръжението да подаде заявление за включване в европейския списък. Тя се състои в проверка на място на съоръжението от независим експерт (НЕ), за да се оцени съответствието с изискванията на регламента.

На по-късен етап (член 15, параграф 4, втора алинея) Европейската комисия може да реши да провери съответствието на съоръжението чрез проверки на място. Тези проверки могат да се извършват преди или след вземането на решение за включване на съоръжението в европейския списък.

⁽⁶⁷⁾ Резолюция МЕРС.(210)63 на ММО, раздел 3.1.4, стр. 9.

⁽⁶⁸⁾ МОТ, „Безопасност и здраве при демонтиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция“ (РБЗ на МОТ), раздел 5, стр. 34—40 и приложение I (Наблюдение на здравето на работниците), раздел 4, стр. 150—151.

Фигура

Основни стъпки на процеса на проверка и удостоверяване за съоръжения за рециклиране на кораби, разположени извън ЕС

(Стъпка 0)

- Съоръжението за рециклиране на кораби се подготвя за съответствие с изискванията

Стъпка 1

- Съоръжението за рециклиране на кораби сключва договор с независим експерт, предоставя документация и осигурява достъп до целия обект
- Ако съоръжението е в съответствие с изискванията, независимият експерт издава удостоверение на съоръжението

Стъпка 2

- Дружеството за рециклиране на кораби подава заявлението и досието към него за своето съоръжение до Европейската комисия

(Стъпка 3)

- Европейската комисия може да реши да извърши проверка на място, преди или след включването в списъка на ЕС

3.2. *Каква е ролята на независимите експерти?*

Независимите експерти са натоварени със задачата да издадат удостоверение на съоръжението с оглед на изискванията на регламента. Те трябва да извършват своята работа независимо; за тази цел договорът между собственика на съоръжението за рециклиране на кораби и *независимия експерт* дава право на последния да извършва всички необходими дейности, за да се провери и докладва за съответствието на съоръжението с изискванията на регламента. Договорните задължения на независимите експерти по никакъв начин не възпрепятства или ограничават дейността им.

Европейската комисия е готова да предостави съвети на независимите експерти при поискване.

3.3. *Кой може да бъде независим експерт?*

Терминът *независим експерт* не трябва да се тълкува като отнасящ се за отделно физическо лице. Ефективното изпълнение на задачите на *независимия експерт* обикновено изисква участието на екип с широк спектър на квалификациите. Независимите експерти имат добри позиции с оглед на законите и подзаконовите актове на държавата, в която осъществяват дейност; тяхната дейност е разрешена в съответствие с националното законодателство, когато това е приложимо.

3.4. *Ще публикува ли Европейската комисия списък на независимите експерти?*

Не. Комисията няма да предостави списък на *независимите експерти*, тъй като това не е предвидено в регламента. Дружество, което притежава или експлоатира съоръжение за рециклиране на кораби, трябва да сключи договор с *независим експерт* и да гарантира, че той е независим и има необходимата квалификация.

3.5. *Какви акредитации и квалификации трябва да притежават независимите експерти?*

В регламента се изисква експертите, които удостоверяват съответствието с изискванията на член 13, да бъдат „независими“ и да притежават „необходимите квалификации“. Въпреки че с регламента не е наложена акредитация на *независимите експерти*, най-ефективният начин да се демонстрират независимостта и необходимите квалификации е кандидатстването за акредитация по стандарт на органите по акредитация на ЕС или органите, които са страни по ILAC/MRA (Споразумението за взаимно признаване на международното сътрудничество за акредитация на лаборатории). По-подробни разяснения са дадени по-долу.

ЕС е разработил система за акредитиране, при която акредитация по определен стандарт може да бъде получена от национален орган по акредитация, назначен от държава — членка на ЕС, в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 ⁽⁶⁹⁾. Акредитацията, получена от такъв орган, се признава автоматично в целия ЕС. Акредитацията може да бъде получена от орган по акредитация извън ЕС, който е страна в рамките на съответното приложно поле (в конкретния случай: ISO/IEC 17020 ⁽⁷⁰⁾) на споразумението за взаимно признаване (MRA) на *международното сътрудничество за акредитация на лаборатории* (ILAC) ⁽⁷¹⁾ ⁽⁷²⁾.

В контекста на регламента независимостта и правоспособността се демонстрират най-добре чрез спазване на изискванията за контролни структури — трети независими страни („тип А“), съдържащи се в стандарта ISO/IEC 17020, в който са очертани изискванията за дейността на различните органи, извършващи проверки.

ISO/IEC 17020:2012(E)

Този международен стандарт е изготвен с цел да се спомогне за доверието в органите, извършващи проверки. Контролните органи извършват оценки от итето на частни клиенти, своите организации-майки или властови органи, с цел предоставяне на информация за съответствието на проверяваните обекти с правила, стандарти, спецификации, схеми за проверка или договори.

⁽⁶⁹⁾ Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30).

⁽⁷⁰⁾ ISO/IEC 17020:2012, Изисквания за дейността на различни видове органи, извършващи контрол.

⁽⁷¹⁾ Списък на такива органи може да бъде намерен на адрес <http://www.european-accreditation.org/mla-and-bla-signatories#6> и https://www.ilac.org/documents/mra_signatories.pdf

⁽⁷²⁾ В член 11, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 765/2008 се предвижда, че националните органи признават равностойността на услугите, предоставяни от тези органи по акредитация, които успешно са преминали партньорската оценка и с това приемат сертификатите за акредитация от тези органи и удостоверенията, издадени от акредитираните от тях органи за оценяване на съответствието.

ISO/IEC 17020 съдържа подробни изисквания за контролните органи. По-специално контролните органи, оценявани съгласно ISO/IEC 17020, трябва да предоставят доказателства за своята безпристрастност и независимост (вж. приложение А към стандарта), подробна информация за своята правна форма, организационна и управленска структура, своите методи и процедури за проверка, както и да наемат достатъчен брой квалифициран персонал (пряко или чрез подизпълнители), да водят различни регистри, да издават доклади за проверките и удостоверения, да имат въведени процедури за разглеждане на оплаквания и жалби, както и системи за управление. Тези подробни изисквания се използват като контролен списък за акредитация, по който се удостоверява компетентността за изпълнение на конкретни задачи по контрол — в настоящия случай проверката на съоръжения за рециклиране на кораби в съответствие с Регламент (ЕС) № 1257/2013. Изискванията винаги са насочени към определена дейност и никога не се разглеждат изолирано.

Препоръчва се дружествата за рециклиране на кораби да изискват в договорни клаузи *независимият експерт*, когото те канят да оценява съответствието им с изискванията на регламента, да притежава квалификация в следните области:

- корабен архитект или еквивалентна квалификация в областта на корабостроенето и/или разрушаването на големи метални конструкции,
- опазване на околната среда и системи за управление на безопасните и здравословните условия на труд,
- управление на опасни материали и управление на отпадъците, включително управление на опасни отпадъци.

Препоръчва се също така ръководителят на екипа на *независимия експерт* да има най-малко пет години опит в най-малко две от горепосочените области и останалите членове на екипа да имат най-малко три години опит в най-малко две от горепосочените области.

Европейската комисия може да организира обучения и семинари, насочени специално към независимите експерти, за да се хармонизират практиките за удостоверяване.

3.6. **Може ли Европейската комисия да реши да проверява допълнително дадено съоръжение?**

Като подават заявления за включване в европейския списък, дружествата за рециклиране на кораби приемат възможността съответното съоръжение да бъде обект на проверка на място — включително и необявена — от Европейската комисия или от представители, действащи от нейно име. Тези проверки се извършват в сътрудничество с органите на държавата, в която е разположено съоръжението. Разходите за проверките няма да се поемат от дружеството за рециклиране на кораби.

Решенията на Европейската комисия за извършване на проверки на сертифицирани съоръжения ще се основават на определяне на приоритета въз основа на риска. Всички сертифицирани съоръжения, разположени в трета държава, могат да бъдат проверявани от Европейската комисия или от представители, действащи от нейно име. Решението за проверка на дадено съоръжение ще се взема с оглед на качеството и пълнотата на информацията, предоставена в досието към заявлението.

Допълнителни аспекти, които увеличават вероятността за по-нататъшни проверки от Европейската комисия или от представители, действащи от нейно име, включват, но не само, оплаквания и опасения, представени на Европейската комисия във връзка с експлоатацията на съоръжението.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Копие на удостоверение от независим експерт

ИМЕ (ЛОГО) НА ЕКСПЕРТА

Адрес

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

№

_____(Име/наименование на експерта)_____, акредитиран в съответствие с изискванията на ISO/IEC 17020____ от _____(наименование на националния орган по акредитация) (¹), удостоверява, че:

(Наименование на съоръжението за рециклиране на кораби)
(Адрес на съоръжението)

отговаря на изискванията, определени в член 13 от Регламент (ЕС) № 1257/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно рециклирането на кораби и за изменение на Регламент (ЕО) № 1013/2006 и Директива 2009/16/ЕО, вследствие на което се издава настоящото удостоверение.

Беше проведена проверка на място от _____(дд/мм/гггг)____ до _____(дд/мм/гггг)____, в хода на която беше проверено съответствието с всички изисквания, предвидени в член 13. Резултатите от тази проверка и разглеждането на съответната документация и регистри на съоръжението за рециклиране на кораби бяха задоволителни.

_____(Име/наименование на експерта)____ декларира, че той/тя е независим/а от дружеството за рециклиране на кораби, притежаващо съоръжението за рециклиране на кораби, или от съоръжението за рециклиране на кораби, посочено по-горе, и че той/тя е извършил/а дейностите, изисквани по силата на регламента, в полза на обществен интерес. (Име/наименование на експерта) и всяка част от неговото юридическо лице също така декларира, че не представлява дружество за рециклиране на кораби, нито е собственик на съоръжение за рециклиране на кораби, и че той/тя няма отношения с дружеството, посочено по-горе, които могат да засегнат неговата/нейната независимост и непристрастност.

Удостоверението е издадено в: _____

Дата на издаване: _____(дд/мм/гггг)_____

Валидно до (²): _____(дд/мм/гггг)_____

Подпис: _____

(¹) Националният орган по акредитация трябва да бъде страна по Споразумението за взаимно признаване на международното сътрудничество за акредитация на лаборатории (ILAC) или да бъде определен от държава — членка на ЕС, в съответствие с общите принципи, съдържащи се в член 4 от Регламент (ЕО) № 765/2008.

(²) Удостоверението се издава за период, който не може да надхвърля пет години

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Източници и външни препратки

ММО, Международна конвенция от Хонконг за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби, 2009 г.

<http://ec.europa.eu/environment/waste/ships/pdf/Convention.pdf>

ММО, Резолюция МЕРС.211(63), приета на 2 март 2012 г., Насоки за одобряване на съоръжения за рециклиране на кораби от 2012 г.

[http://www.imo.org/OurWork/Environment/ShipRecycling/Documents/211\(63\).pdf](http://www.imo.org/OurWork/Environment/ShipRecycling/Documents/211(63).pdf)

ММО, Резолюция МЕРС.210(63), приета на 2 март 2012 г., Насоки за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби от 2012 г.

[http://www.imo.org/OurWork/Environment/ShipRecycling/Documents/210\(63\).pdf](http://www.imo.org/OurWork/Environment/ShipRecycling/Documents/210(63).pdf)

МОТ, Безопасност и здраве при демонтиране на кораби: ръководство за азиатските държави и Турция, 2004 г.

http://ilo.org/safework/info/standards-and-instruments/codes/WCMS_107689/lang--en/index.htm

(моля обърнете внимание, че този документ е на разположение също на френски, испански, китайски, бенгалски език и хинди)

Базелска конвенция, Технически насоки за екологосъобразно управление на пълното и частично демонтиране на кораби

<http://www.basel.int/Portals/4/Basel%20Convention/docs/meetings/sbc/workdoc/techgships-e.pdf>

Секретариат на Базелската конвенция, Ръководство за компетентните органи на съоръженията за рециклиране на кораби, 4.8.2013 г.

<http://www.basel.int/Portals/4/download.aspx?d=UNEP-CHW-SHIPS-GUID-CompetentAuthorities.English.pdf>
